

METINĖ EPLSAF 2019 METŲ ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

Įgyvendindamos Pagalbos maistu ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos veiksmų programas paramai iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo gauti (toliau – veiksmų programos), Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybės narės iki kiekvienų metų birželio 30 dienos privalo pateikti Europos Komisijai (toliau – EK) metines veiksmų programų įgyvendinimo ataskaitas. Kasmet teikiamose ataskaitose apžvelgiama veiksmų programų įgyvendinimo pažanga atsižvelgiant į pagrindinius finansinių ir fizinių rodiklių pasiekimus.

Bendra informacija

Pagalbos maistu ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos veiksmų programos dėl paramos iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo Lietuvoje (toliau – veiksmų programa) įgyvendinimo ataskaita už 2019 m. yra parengta vadovaujantis 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 223/2014 dėl Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (OL 2014 L 72, p.1) (toliau – Reglamentas Nr. 223/2014) ir 2014 m. liepos 17 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1255/2014 kuriuo, nustatant metinių ir galutinių ataskaitų turinį, įskaitant bendrą rodiklių sąrašą, papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 223/2014 dėl Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (OL 2014 L 337, p. 46) (toliau – Reglamentas Nr. 1255/2014) nuostatomis.

Ataskaitos tikslas – apžvelgti veiksmų programos įgyvendinimo pažangą per 2019 m., išreikštą stebėsenos ir finansinių rodiklių pasiekimo rezultatais.

Projektų partneriai

EPLSAF projektų partneriais 2019 m. buvo visos (60) Lietuvos Respublikos savivaldybių administracijos ir 3 atrinktos nevyriausybinės organizacijos (toliau – NVO):

- labdaros ir paramos fondas „Maisto bankas“;
- Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija;
- Marijampolės krašto samariečių bendrija.

2019 m. projektų įgyvendinimo metu 30 savivaldybių administracijų veikė savarankiškai (viena daugiau nei 2018 m.), 23 savivaldybių administracijos bendradarbiavo su labdaros ir paramos fondu „Maisto bankas“ (tiek pat kiek 2018 m.), 6 savivaldybių administracijos bendradarbiavo su Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija (viena mažiau nei 2018 m.), taip pat 1 savivaldybės administracija bendradarbiavo su Marijampolės krašto samariečių bendrija (tiek pat kiek 2018 m.).

Iš esmės situacija kasmet labai panaši: pusė savivaldybių administracijų projektų veiklas įgyvendina savarankiškai, likusi pusė savivaldybių administracijų bendradarbiauja su viena iš pasirinktų NVO, kurias atrinko vadovaujanti institucija.

EPLSAF tikslinė grupė

Kaip apibrėžta veiksmų programoje, vadovaujanti institucija, konsultuodamasi su socialiniais partneriais, yra priėmusi sprendimą, kad EPLSAF paramos gavėjai bus nustatomi vadovaujantis 2013 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos piniginės paramos nepasiturintiems asmenims įstatymo nuostatomis, t. y. nustatant asmens pajamas ir jų santykį su įstatyme patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų valstybės remiamų pajamų dydžiu (toliau – VRP).

2019 m. vienas VRP dydis buvo lygus 122 eurams. VRP dydis išliko napakitęs nuo 2018 m. (VRP dydis 2019 m. nustatytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 19 d. nutarime Nr. 1334 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 5 d. nutarimo Nr. 1206 „Dėl šalpos pensijų bazės dydžio, tikslinių kompensacijų bazės dydžio ir valstybinių pensijų bazės dydžio patvirtinimo“ pakeitimo“:

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/41397f10051511e9a5eaf2cd290f1944>).

Projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – PFSA) nustatyta, kad EPLSAF paramos gavėjais yra laikomi asmenys, kurių vidutinės mėnesinės pajamos neviršija Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų valstybės remiamų pajamų (toliau – VRP) 1,5 dydžio per mėnesį (t. y. 183 eurai). Tuo pat metu savivaldybių administracijos turėjo teisę taikyti išimtį (pvz., netekto maitintojo, sunkios ligos, vieno iš tėvų auginančio vaikus, daugiavaikių šeimų, socialinės rizikos šeimų ir pan. atvejais) ir nustatyti, kad EPLSAF paramą gali gauti ir tie asmenys, kurių gaunamos pajamos yra didesnės. Kiekviena savivaldybė individualiai nusistato galimos išimties „lubas“, dažniausiai tai sudaro 2,2–2,3 VRP dydžius arba 268,40–280,60 Eur vienam asmeniui.

Bendras 2019 m. asmenų, gavusių EPLSAF paramą skaičius – 191783 asmenys arba 6,86 proc. visų Lietuvos gyventojų skaičiaus. Tai beveik 6000 asmenų mažiau nei 2018 m. Tikslinės grupės asmenų mažėjimas susijęs su minimaliai padidėjusiu darbo užmokesčiu, pensijomis arba stigma tarp dalies nepasiturinčių žmonių, kad būti paramos gavėju gėdinga.

Lyginamąją EPLSAF paramą gavusių asmenų 2014–2019 m. analizę galima matyti ataskaitos „Paskirstytos pagalbos maistu rezultato rodikliai“ dalyje.

Kaip asmuo gauna EPLSAF paramą?

Asmuo, norinti gauti EPLSAF paramą, turi kreiptis į atitinkamos savivaldybės administraciją arba seniūniją ir užpildyti prašymą, kuriame nurodomi duomenys apie asmenį, bendrai gyvenančius asmenis, asmens ir bendrai gyvenančių asmenų veiklos pobūdį, gaunamas pajamos bei pateikti kitą paramai gauti reikalingą informaciją.

Projektų atranka ir įgyvendinimas

2019 m. projekto vykdytojas pradėjo įgyvendinti dvimetį (2019-2020 m.) projektą „Parama maisto produktais ir higienos prekėmis“. Projekto vertė 24 mln. eurų. Įgyvendindamas šį projektą projekto vykdytojas 2019 m. buvo atsakingas už:

- maisto produktų ir higienos prekių viešųjų pirkimų vykdymą;
- įsigytų maisto produktų ir higienos prekių tiekimo grafikų iki partnerių centrinių sandėlių sudarymą;
- bendradarbiavimą su partneriais ir tiekėjais;
- atsiskaitymą už įgyvendintas projekto veiklas vadovaujančiai institucijai.

2019 m. įgyvendinant projektą buvo įsigyti:

* maisto produktai: pirmos rūšies kvietiniai miltai, miltų mišinys keksui, makaronai, grikių kruopos, ryžių kruopos, greitai paruošiama avižų košė su uogomis, baltasis cukrus, rapsų aliejus, kiaulienos konservai, vištienos konservai, konservuota daržovių sriuba, konservuoti žalieji žirneliai, keptos pupelės pomidorų padaže, saldūs sausi pusryčiai, avižiniai sausainiai su šokolado gabaliukais, saldinis tirštintas pienas, ilgo galiojimo (UAT) pienas, razinų ir riešutų mišinys. Rotuojant maisto produktus buvo sudaromi 6 dalijimų krepšeliai. Vieno dalijimo metu asmuo gavo po 8-9 skirtingus produktus. 2019 m. maisto produktų dalinimai vyko vasario, balandžio, birželio, rugpjūčio, spalio ir gruodžio mėn.

* higienos prekės: muilas, šampūnas, skalbimo priemonės, dantų pasta ir dantų šepetėliai. Visos higienos prekės vienam asmeniui atiteko du kartus per metus. 2019 m. higienos prekių dalinimui vyko birželio ir gruodžio mėn.

Maisto produktų ir higienos prekių krepšeliai paskirstyti pagal savivaldybes, atsižvelgiant į partnerių pateiktą informaciją apie labiausiai skurstančių asmenų skaičių konkrečioje savivaldybėje.

Lyginamąją 2014-2019 m. analizę pagal išdalintas maisto produktų tonas galima matyti ataskaitos „Paskirstytos pagalbos maistu produkto rodikliai“ dalyje.

Projekto įgyvendinimo metu partneriai taip pat vykdė įvairias papildančias priemones. Papildančios priemonės nuosekliai buvo vykdomos visose Lietuvos savivaldybėse. Dalyje savivaldybių papildančiomis priemonėmis rūpinosi NVO – labdaros ir paramos fondas „Maisto bankas“, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus darugija ir Marijampolės krašto samariečių bendrija.

Didžiausias dėmesys buvo skiriamas vaikams, kad užtikrintum jų užimtumą; vyresnio amžiaus asmenims; moterims. Dalis veiklų buvo teisinės, medicininės, psichologinės konsultacijos, emocinio ugdymo paslaugos, mokymai kaip tvarkyti asmeninius finansus, skaniau ir pilnavertiškai maitintis ir kt.

Bendrieji rodikliai

Išteklų rodikliai

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sukauptoji vertė
1	Visa tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų, patvirtintų dokumentuose, kuriuose nustatomos veiksmų rėmimo sąlygos, suma	EUR	11 606 522,24	16 417 000,00	0,00	32 834 000,00	6 000 000,00	24 000 000,00					90 857 522,24
2	Visa įgyvendinant veiksmus paramos gavėjų patirtų ir sumokėtų tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma	EUR	3 395 723,21	13 124 242,72	11 404 777,00	3 326 872,20	8 313 752,94	7 062 289,32					46 627 657,39
2a	Visa įgyvendinant veiksmus, susijusius su pagalbos maistu teikimu, paramos gavėjų patirtų ir sumokėtų tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma (kai tinkama)	EUR	3 395 723,21	13 124 242,72	11 404 777,00	3 326 872,20	7 558 387,03	5 738 660,31					44 548 662,47
2b	Visa įgyvendinant veiksmus, susijusius su pagrindinės materialinės pagalbos teikimu, paramos gavėjų patirtų ir sumokėtų tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma (kai tinkama)	EUR	0,00	0,00	0,00	0,00	755 365,91	1 323 629,01					2 078 994,92
3	Visa Komisijai deklaruota tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma	EUR	0,00	0,00	11 004 687,00	13 807 520,38	8 602 357,35	7 062 289,32					40 476 854,05

Paskirstytos pagalbos maistu produkto rodikliai

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sukauptoji vertė
4	Vaisių ir daržovių kiekis	tonos	0,00	75,16	139,81	362,36	272,76	434,27					1 284,36
5	Mėsos, kiaušinių, žuvies ir jūros gėrybių kiekis	tonos	142,98	185,64	260,53	338,74	363,89	418,67					1 710,45
6	Miltų, duonos, bulvių, ryžių ir kitų krakmolingų	tonos	2 388,89	3 669,17	3 486,63	2 755,38	2 559,62	1 970,14					16 829,83

	produktų kiekis													
7	Cukraus kiekis	tonos	371,00	906,56	676,60	715,94	709,62	537,25						3 916,97
8	Pieno produktų kiekis	tonos	0,00	182,84	333,63	359,24	434,85	407,16						1 717,72
9	Riebalų, aliejaus kiekis	tonos	426,72	540,55	610,58	832,52	680,80	488,93						3 580,10
10	Perdirbtų maisto produktų, kitų maisto produktų (nepriskirtų prie minėtų kategorijų) kiekis	tonos	0,00	365,10	407,50	1 066,88	914,21	859,82						3 613,51
11	Paskirstytos pagalbos maistu bendras kiekis	tonos	3 329,59	5 925,02	5 915,28	6 431,06	5 935,75	5 116,24						32 652,94
11a	Tik už maisto vežimą, skirstymą ir sandėliavimą pagal VP sumokėta dalis	%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
11b	EPLSAF lėšomis bendrai finansuoto maisto dalis, atitinkanti partnerių organizacijų paskirstytą bendrą maisto kiekį	%	71,50	59,16	52,27	54,76	52,32	47,87						
12	Bendras paskirstytų valgio porcijų, iš dalies arba visiškai finansuotų pagal VP, skaičius	skaičius	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						0,00
13	Bendras paskirstytų maisto davinių, iš dalies arba visiškai finansuotų pagal VP, skaičius	skaičius	755 660,00	1 468 371,00	1 220 445,00	1 034 848,00	1 078 851,00	1 043 767,00						6 601 942,00

Paskirstytos pagalbos maistu rezultato rodikliai

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sukauptoji vertė
-----------------------	----------	-------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------------------

14	Bendras pagalbą maistu gaunančių asmenų skaičius	skaičius	272 113,00	250 560,00	218 769,00	193 795,00	197 196,00	191 783,00					1 324 216,00
14a	15 metų ar jaunesnių vaikų skaičius	skaičius	57 273,00	57 688,00	60 627,00	52 994,00	51 373,00	47 743,00					327 698,00
14b	65 metų ar vyresnių asmenų skaičius	skaičius		9 138,00	9 109,00	9 927,00	14 866,00	18 947,00					61 987,00
14c	Moterų skaičius	skaičius	67 208,00	83 898,00	110 086,00	97 880,00	100 858,00	99 171,00					559 101,00
14d	Migrantų, užsienio kilmės dalyvių, mažumoms (įskaitant marginalizuotas bendruomenes, pavyzdžiui, romus) priklausančių asmenų skaičius	skaičius	996,00	2 616,00	3 227,00	2 201,00	2 082,00	1 883,00					13 005,00
14e	Neįgaliųjų skaičius	skaičius	13 693,00	18 866,00	19 710,00	19 140,00	21 997,00	23 770,00					117 176,00
14f	Benamių skaičius	skaičius		566,00	506,00	449,00	334,00	226,00					2 081,00

Pagrindinės materialinės pagalbos produkto rodikliai

Paskirstytų prekių vertė

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sukauptoji vertė
15	Bendra paskirstytų prekių pinigine vertė	EUR	0,00	0,00	0,00	0,00	1 344 033,22	1 188 966,74					2 532 999,96
15a	Bendra vaikams skirtų prekių pinigine vertė	EUR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					0,00
15b	Bendra benamiams skirtų prekių pinigine vertė	EUR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					0,00
15c	Bendra kitoms tikslinėms grupėms skirtų prekių pinigine vertė	EUR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					0,00

Papildomos paskirstytų prekių kategorijos

Papildomos vaikams išdalytų prekių kategorijos

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas
-----------------------	----------	-------------------

Papildomos benamiams išdalytų prekių kategorijos

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas
-----------------------	----------	-------------------

Papildomos kitų tikslinių grupių asmenims išdalytų prekių kategorijos

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas
-----------------------	----------	-------------------

Paskirstytų prekių svarbiausių kategorijų sąrašas

Vaikams paskirstytų prekių svarbiausių kategorijų sąrašas

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
16a	Naujagimio kraitelis	Taip / Ne / Tuščias laukas										
16b	Mokykliniai krepšiai	Taip / Ne / Tuščias laukas										
16c	Kanceliarinės prekės, sąsiuviniai, plunksnakočiai, tapybos reikmenys ir kitos mokykloje reikalingos priemonės (ne apranga)	Taip / Ne / Tuščias laukas										
16d	Sportinė apranga ir avalynė (sportiniai bateliai, triko, maudymosi kostiumėliai ir pan.)	Taip / Ne / Tuščias laukas										
16e	Apranga (žieminiai paltai, avalynė, mokyklinės uniformos ir pan.)	Taip / Ne / Tuščias laukas										

Benamiams paskirstytų prekių svarbiausių kategorijų sąrašas

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
17a	Miegmaišiai / antklodės	Taip / Ne / Tuščias laukas										
17b	Virtuvės reikmenys (puodai, keptuvės, stalo įrankiai ir pan.)	Taip / Ne / Tuščias laukas										
17c	Apranga (žieminiai paltai, avalynė ir pan.)	Taip / Ne / Tuščias laukas										
17d	Ūkiniai skalbiniai (rankšluosčiai, patalynė)	Taip / Ne / Tuščias laukas										
17e	Higienos reikmenys (pirmosios pagalbos rinkiniai, muilas, dantų šepetėliai, vienkartiniai skustuvai ir pan.)	Taip / Ne / Tuščias laukas										

Kitoms tikslinėms grupės paskirstytų prekių svarbiausių kategorijų sąrašas

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
-----------------------	----------	-------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Pagrindinės materialinės pagalbos rezultato rodikliai

Identifikacinis	Rodiklis	Matavimo	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sukauptoji
-----------------	----------	----------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------------

kodas		vienetas											vertė
19	Bendras pagrindinę materialinę pagalbą gaunančių asmenų skaičius	skaičius	0,00	0,00	0,00	0,00	197 196,00	191 783,00					388 979,00
19a	15 metų ar jaunesnių vaikų skaičius	skaičius	0,00	0,00	0,00	0,00	51 373,00	47 743,00					99 116,00
19b	65 metų ar vyresnių asmenų skaičius	skaičius	0,00	0,00	0,00	0,00	14 866,00	18 947,00					33 813,00
19c	Moterų skaičius	skaičius	0,00	0,00	0,00	0,00	100 858,00	99 171,00					200 029,00
19d	Migrantų, užsienio kilmės dalyvių, mažumoms (įskaitant marginalizuotas bendruomenes, pavyzdžiui, romus) priklausančių asmenų skaičius	skaičius	0,00	0,00	0,00	0,00	2 082,00	1 883,00					3 965,00
19e	Neįgaliųjų skaičius	skaičius	0,00	0,00	0,00	0,00	21 997,00	23 770,00					45 767,00
19f	Benamių skaičius	skaičius	0,00	0,00	0,00	0,00	334,00	226,00					560,00